

ΣΥΝΑΥΛΙΕΣ ΚΟΥΑΡΤΕΤΤΟΥ

ΤΟ ΚΟΥΑΡΤΕΤΤΟ ΤΗΣ ΣΤΟΥΤΓΑΡΔΗΣ. ΤΑ ΕΤΗΣΙΑ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΤΗΣ ΛΙΕΓΗΣ

Σε προηγούμενο φύλλο έγραψαμε από της στήλης αυτής πώς η μικρή εκείνη οικογένεια έγχόρδων που άποτέλλεται από δύο βιολιά, μία βιόλα και ένα βιολοντσέλλο είναι Ικανή να μς κάνει να ξεχάσουμε κάθε άλλη μουσική εκδήλωση και να ποούμε πως αυτήν προτιμάμε από όλες όταν θέλουμε να συγκινηθοούμε ψυχικά και να αισθανθοούμε πιο ζεστή πιο άμεση την έπαφή μας με τους έκτελεστές και με τη μουσική τους.

Οι δύο άκροασίες που μς έβωσε στις 6 και στις 9 Φεβρουαρίου του κουαρτέττου της Στουτγάρδης άποτελούμενο από τούς Κους Κέργκλ (1ο βιολι), Ντυσέλλ (2ο), Πέρτζ βιόλα και Μέρτεν (τσέλλο) μς έκαμε άλλη μία φορά να αισθανθοούμε αυτή τη μεγάλη άλθηεια. Στην αίθουσα του Κεντρικού στην όποια δίδονται συνήθως όλα τα μεγάλα ρεσιτάλ γιατί χοράει πολόν κόσμο άκούομα τούς λαμπρούς έκτελεστές σάν να τούς είχαμε κοντά μας επί αιώνουσα μουσική διαματίου και σ' έναν στενό και φιλικό κύκλο φιλοούσων που μαζεύονται με κατανύξιν κοντά σε κείνους που θά τούς δώσουν τις πιο εύγενικές αυτές συγκινήσεις που δίνει ή μουσική κουαρτέττου. Γιατί αυτή ή έντύπωση; μήπως έμικρνε ή σάλα; Όχι βέβαια, άλλο ά έκτελεσται που έπαιζαν αυτή την πιο καθαρή, την πιο πνευματική άμα και αισθαντική μουσική, αούτο ήρχοντο πιο κοντά μας μουσική πιο κοντά στην ψυχή μας.

"Ετσι, θά μς έπιπράει κατ' εξαίρεση να γράψωμε όχι κριτική αλλά μία γενική άνασκόπηση του περιχομένου τών δύο αυτών συναυλιών και τών έκτελεστών τών καλλιτεχνών, όχι γιατί πρόκειται περί ζώνων που δέν υπάρχει λόγος να τούς δίνωμε κανένα πρόσβιομα πρό τών δικών μας, άλλα γιατί πρόκειται γι' αυτό το είδος της μουσικής, του όποίου μία τόσο σπάνια στόν τόπο μας έκτελεσι, πρέπει να θεωρείται σάν ένα άξιοσημείωτον καλλιτεχνικό γεγονός.

Στην πρώτη τους συναυλία έπαιζαν με ζηλευτή μαεστρία και κατανόηση το κουαρτέττο εις σόλ έργο 76 του Χάυδν, με άλη την τρυφερότητα τη γοητευτική Σερενάτα του Ούγκο Βόλφ, με ώραιες άποπροφές το περίφημο κουαρτέττο «Ο θάνατος και ή κόρη» του Σούμπερτ, και με μία ονειρώδη κατανόηση το κουαρτέττο του Ραβέλ. Κατά την διάρκεια της έκτελεσεως αυτής, κατά την όποια άκούομα τούς Γερμανούς έκτελεστές να μπαίνουν τόσο βαθεία στήν ψυχή του μεγάλου Γάλλου συνθέτου, κάνομα άλλη μία φορά τη σκέψη τόσο δικη έγουν όλοι οι ποιηται που έχουμ εξιμνήση τόν Ρήνο σάν ένα συμβατικό σύνορο δύο λαών που ο πνευματικός τους κόσμος δίνει το χέρι άπο τη μία όχητή στήν άλλη στόν πνευματικό του άβυσσος που κ' αυτά τόν ίδιο άγώνα διεζάνουν γιά την ψυχική εξήφωση του κόσμου, που θά είναι ο κύριος συντελεστής του μεγάλου Ιστανικού να Ιδής ή άνθρώπιότης μας καλύτερες ήμρες.

Στη δεύτερη τους συναυλία έπαιζαν το εις ρε κουαρτέττο του Μόστσαρτ και το εις σόλ άρ. 2 του Μπετόβεν και τα δύο με τόν άρμόζοντα χαρακτήρα και κατανόηση και με πλήρη Ισορροπία μεταξύ τών. Το δεύτερο βιολι πιο άρχικα ήκούετο με κάποια συστολή, είχαν ήδη άνακτηρή την άνδλωση ήχητικη του άπόδοσιου. Το κουαρτέττο του Φρανσέζ (νεότερού Γάλλου συνθέτου) γρημώομο δικόν καθιερωμένο τύπο κουαρτέττου άλλα σ' τόπο μικρός Συμφωνίετας γιά ήγχρωμα έξελεσθή με μία έξαιρετική κατανόηση και τεχνικό ραφινάρισμα και μς έβωσε και αυτό λαβήν να κάνομα την ίδια διαπίστωση όπως στού Ραβέλ. Το θαυμάσιο κουαρτέττο εις φά του Νιβόρτσκα άποτελοοσε την ώραι-

ότερη κατακλείδα της συναυλίας. Ό μεγάλος Τσέχος συνθέτης έχει βάλη σ' αυτό τη Βοημική άτύοσφαιρα σέ γραμμή, σέ μελωδία, σέ χαρακτήρα θεμάτων, σέ γούστο. Δεν μετρούμε να ποούμε πού στόν φάναλ με τούς τόσο ζωηρούς ρυθμούς του που παρ' άλλων να φαίνεται κανείς σ' αυτό την παρουσία και... ταπεινά και καστανιενών, ό έκτελείται στόν της Στουτγάρδης θά έβρναν τούς Τογκάνους που είχε άσφαλως γιά πρώτου ο Νιβόρτσκα όταν το έγραφε. Σ' αυτές τις στιγμές άμα ή μουσική συμπληρώνει την φαντασία... Το έργο μς γούησε και πόλιν, άλλως τε μερικες παθητικές τοχαριές του τσέλλου στό τόσο ύποβλητικό λέντο ήταν άκόμη πολυ βαθεία στήν ψυχή μας, με το έξωτικό εκείνο πάθος που περικλείει ή όμορφη αυτή σελίδα.

Υπό τις γενικές έπαιψεις έξετελέθη εκτός προγράμματος και ή Κανονίετα άπο το κουαρτέττο εις ντό του Χάυδν. Ό Κος Κέργκλ βρήκε σ' αυτό το έργο, που παίζεται και αούτελής, το πιο πρόσφορο έδαφος γιά να άναπέσει άλη την τέχνη της τοχαρίας του και όλα τα έρμηνευτικά του προόντα, ενώ ο τρείς συνεργάται του τού έβωσαν την ώραιότερη συνουσία, το όμορφότερο πλαίσιον γιά την όκράσια αούτου του άριστοουργήματος.

ΤΟ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΟΥΑΡΤΕΤΤΟΥ ΤΗΣ ΛΙΕΓΗΣ

Στό προηγούμενο περί της σημασίας του κουαρτέττου έγχόρδων άρθρο μας, έγράψαμε ότι ή πόλις της Λιέγης, άφου ίδρυσε δημοτικό κουαρτέττο που διαρκώς άναζωοποιεί το άνδισφόνρο του κοινού γι' αυτό το είδος της μουσικής, έχει την δικαίαν φιλοδοξία να γίνη και μία έστια έντατικής του καλλιερειας και προσελούσεως παντός ζένου που θά είχε γι' αυτό το είδος της μουσικής την ίδια λατρεία.

Το πενταετές κουαρτεττικό πρόγραμμα της Λιέγης περιελάμβανε γιά μέν το 1951 διαγωνισμό συνθέσεως κουαρτέττου (έγράψαμε ότι υπεβλήθησαν 59 τριατά έργα και ότι το πρώτον βραβείον άπενεμήθη εις την Πολωνική καταγωγής συνθέτριαν Καν Μπάσοβετς), γιά δε το 1952 διαγωνισμό έκτελεσεως μεταξύ όμάδων κουαρτέττου με πρόγραμμα την έκτέλεσι του βραβευθέντος το προηγούμενου Έτος έργου της έν λόγω συνθερίας, ενός άλλου, κατ' έκλογην της έπιτροπής μεταξύ τεσσάρων έπιβεβλημένων τοιούτων του Χάυδν, του Μπετόβεν, του Μπαράμς και του Ραβέλ, και ενός της έλυθούσης έκλογής της διαγωνιζόμενης όμάδος.

Η Καν Μπάσοβετς προσετέθη ως μέλος της έπιτροπής του διαγωνιού έφ' όσον με το βραβείον έγρον της άπεδείχη ως μουσικός πρώτης γραμμής. Αι διαγωνιζόμενοι όμάδες έφιλονεύοντο εις παραπομπών ώραιαν και μεγάλην έπαυλιν με πολλά και εύρα διαμερίσματα. Τα πρώτον βραβείον άπενεμήθη εις το Γαλλικό κουαρτέττο Παρριεν το δεύτερον εις ούδενά και το τρίτο εις το κουαρτέττο του Τουριου.

Διά το 1953 ώρίσθη και πόλιν διαγωνισμός συνθέσεως κουαρτέττου με τόν ίδιον κανονισμό όπως και το 1951. Ο διαγωνισμός αούτος είναι άνετακτώς προς τόν προκηρυθέντα κατά το ίδιον έτος έν Βρυξέλλας διαγωνισμών συνθέσεως με έλευθέρων διά τόν συνθέτην έκλογην του είδους. Διά το 1954 διεβήν διαγωνισμός μεταξύ όργανοσύνων που κατασκευάσων όργανα πρός χρήσιν τών κουαρτέτων όπλαδή βιολιά, βιόλες και βιολοντσέλλα και διά το 1955 δεύτερος διεβής διαγωνισμός έκτελεσεως μεταξύ όμάδων κουαρτέττων με πρόγραμμα έν καρτώ δημοσιευθώσμενον.

Ός φαίνεται έκ τών άνακτόρων ή Λιέγη φιλοδοξεί να καταστή τή «Σάλτσμπουργκ του κουαρτέττου», ένας τόπος που θά ηγναιώνη σάν σέ προκλήματα, όλοι κείνοι που στό είδος αούτο της μουσικής βρίσκουν τις πιο βαθείας και πιο άγνές μουσικές άπολούσεις του ποθέι ή ψυχή των.

Άλλέ, Καζ.